

Notă de fundamentare

a propunerii de reglementare a condițiilor de refacere a decontării pe piața de echilibrare

În funcționarea modelului de piață angro de energie electrică implementat în România prin intrarea în vigoare a *Codului Comercial al Pieței Angro de energie electrică*, în iunie 2005, un rol important este acordat notificării de către participanți, înainte de ora de livrare, a pozițiilor lor contractuale ferme raportat la alți participanți. Codul Comercial prevede proceduri detaliate de verificare a acestor declarații înainte de închiderea porțiilor, dar nu prevede posibilitatea revizuirii acestor declarații ulterior orei de livrare sau chiar mult mai târziu, ca urmare a constatării existenței unor erori.

Pentru decontarea pe piața de echilibrare, o importanță la fel de mare o au, bineînțeles, valorile măsurate ale producțiilor/consumurilor, un mecanism laborios de verificare a acestora fiind prevăzut de către reglementări.

Cu toate acestea, în practică s-a constatat că au apărut destul de frecvent erori, atât privind determinarea valorilor măsurate și agregarea lor, cât și privind notificarea unor schimburi bloc diferite de realitatea contractelor.

Deoarece erorile sunt contabilizate în piața de echilibrare ca dezechilibre, acestea au un impact financiar major asupra celor implicați și ca urmare, ANRE a primit de-a lungul timpului numeroase solicitări de aprobare a refacerii decontărilor. Deși ANRE consideră că participanții la piața de energie electrică trebuie să fie conștienți de responsabilitatea, inclusiv financiară, a acțiunilor lor, a aprobat, în special în perioada de implementare a noului model de piață, unele solicitări, încercând să descurajeze însă, repetarea acestora, până la eliminarea lor totală.

Totodată, pentru a reflecta punctul de vedere al participanților, ANRE a inițiat în 2007 un grup de lucru pe această temă, în care au fost incluși operatorii piețelor centralizate și un număr redus de participanți la PE. Ca rezultat, a fost realizat un proiect de procedură, dar acesta nu a intrat în dezbaterile Comitetului de Reglementare; opinia care a prevalat a fost aceea că piața trebuie să-i amendeze pe cei care au greșit, prin pierderile înregistrate de ei sau de partenerii lor direcți, iar divergențele cu privire la cine este de vină trebuie rezolvate în instanță.

Având în vedere că Directiva CE 72/2009 prevede la art.37.4 că autoritățile de reglementare trebuie „să impună sancțiuni efective, proporționale și cu efect de descurajare împotriva întreprinderilor din domeniul energiei electrice care nu își respectă obligațiile” și să găsească mijloace de rezolvare a conflictelor mai expeditiv decât instanțele, fără a limita competența acestora, ANRE consideră oportună redeschiderea discuției asupra acestui subiect, prin propunerea spre dezbateri publică a unui ordin care să reglementeze condițiile în care se poate solicita și obține refacerea decontării aferente unei luni, pe piața de echilibrare.

Propunere de ordin ANRE

Art. 1

În termen de 3 luni de la momentul primirii unei decontări, un PRE are dreptul să solicite refacerea decontării cauzată de VMA-uri incorecte sau schimburi bloc (SB) eronat notificate sau neconforme contractelor. PRE-ul trebuie să realizeze solicitarea în scris la OPE prezentând argumentele și, după caz, copii ale contractelor care fundamentează necesitatea corectării, încheiate anterior notificării.

Art. 2

Dacă OPE constată că există suficiente argumente în favoarea solicitării, informează toate PRE-urile afectate și solicită punctele de vedere ale acestora, în termen de 5 zile lucrătoare. În caz contrar, comunică solicitantului dezacordul său, împreună cu motivele pentru care cererea nu este acceptată.

Art. 3

- (1). În termen de 5 zile lucrătoare de la termenul precizat la art.2, OPE își elaborează punctul de vedere referitor la justificarea cererii de refacere a decontării, pe care îl publică pe pagina sa de internet, împreună cu secțiunile relevante din documentele primite.
- (2). În termen de 5 zile lucrătoare de la publicare, orice participant la piață poate transmite către OPE o contestație argumentată, pe care OPE o postează imediat pe pagina de internet.
- (3). În cazul în care OPE consideră contestațiile primite ca insuficient de bine argumentate, decide refacerea decontării.
- (4). Pentru situații deosebite, în cazul în care consideră necesar, OPE poate solicita și punctul de vedere ANRE, pe care îl publică.

Art. 4

În situația în care cererea de recalculare a decontării este emisă după realizarea decontării lunare finale, PRE-urile care au notificat eronat și/sau operatorii care au greșit vor plăti în mod egal către operatorii ce refac decontarea, cheltuielile implicate de refacerea a decontării.

Art. 5

Operatorii implicați în decontarea PE actualizează și publică pe propriul site valoarea implicată de recalcularea decontării.

Deoarece pentru corectarea greșelilor remarcate ulterior finalizării decontării, există și în prezent solicitări către ANRE de a aproba refacerea decontărilor aferente unor luni, se analizează oportunitatea emiterii unor decizii de către ANRE, prin care să fie permisă rezolvarea acestor cazuri.

În acest sens, supunem dezbaterii publice cazurile următoare:

- solicitarea SC Electrica SA și SC Petprod SRL de refacere a decontării din luna decembrie 2011, ca urmare a notificării eronate timp de 8 zile a unor schimburi bloc între cele două PRE-uri care includ acești participanți, fapt care a condus la pierderi importante pentru unul din participanți, dar și la câștiguri ce nu pot fi asumate contabil de celălalt participant; refacerea ar conduce la creșterea costurilor suplimentare/reducerea veniturilor suplimentare din piața de echilibrare, repartizate deja celorlalți participanți; (se anexează documentația transmisă cu nr. intrare ANRE 54382/20.11.2012);
- solicitarea Transelectrica de refacere a decontărilor din lunile februarie, martie și aprilie 2012, ca urmare a considerării de două ori a unor măsurători pe o linie de interconexiune, aferente PRE schimburi neplanificate; refacerea ar conduce la creșterea costurilor suplimentare repartizate participanților cu cca 2000000 lei;
- solicitarea Verbund de refacere a decontării pentru luna octombrie 2012, când o eroare în schimburile bloc notificate cu PRE Electrica, datorată neatenției la schimbarea orei, a condus la înregistrarea de dezechilibre.

Ulterior cunoașterii opiniilor participanților și în cazul în care se concluzionează că ANRE nu are atribuții explicite de rezolvare a acestor situații, ANRE poate să asigure operatorul de decontare că nu suspicionează comportamente inadecvate și să permită refacerea decontărilor, dacă toate părțile implicate sunt de acord.

Anexă: 2 pag. Scrisoare Electrica SA

Nota de informare privind necesitatea refacerii decontării in Piata de echilibrare a lunii decembrie

SC Electrica SA este parte responsabilă cu echilibrarea (PRE) din luna iulie 2005 odată cu punerea în aplicare a mecanismelor actuale de piață. Prin intermediul PRE Electrica sunt reprezentați în piața de echilibrare 50 de titulari de licență. Notificările membrilor PRE reprezintă 20% din consumul de energie electrică al României și aproape 5% din producție. Schimburile de energie notificate în piața de echilibrare provin din circa 200 de tranzacții ale membrilor PRE care zilnic sunt actualizate în vederea agregării pe categorii și PRE-uri partenere a: consumului, producției, achizițiilor și vânzătorilor.

Componenta PRE se modifică de la o lună la alta și începând din anul 2011 urmare a cerințelor Ordinului 35/2010 dinamica acestor schimbări a crescut. În cadrul procesului de actualizare a componentei PRE, începând cu 1 decembrie 2011, PRE Electrica a încetat să reprezinte SC PETPROD SRL în piața de echilibrare. Modificarea este determinată de încetarea contractului de prestare servicii 71/2005. PRE Electrica a făcut demersurile administrative în relația cu OMEPA și OPE pentru actualizarea situației.

Rutina operațională face ca în perioada 1-8 decembrie 2011, furnizorul PET PROD să continue notificarea cantităților de energie transferate în PRE Electrica. Acestea au fost confirmate operativ în platforma OPE. În aceste condiții a rezultat necorelarea între notificările care presupun transferul de energie dinspre PRE PETPROD către PRE Electrica și situația reală consfinită prin contracte și confirmată de cantitățile de energie înregistrate de contoare. Pentru remedierea operativă a situației au fost întreprinse următoarele:

- Sesizarea către ANRE a celor intamplate prin adresa 9900/33727/12.12.2011;
- Informarea Transelectrica cu adresa 9900/2049/06.01.2012.

Deoarece ANRE a dat avizul negativ cu adresa 55222/29.12.2011, decontarea parțială și cea finală a lunii decembrie au fost făcute conform schimburilor înregistrate în platforma OPE.

În aceste condiții, decontarea finală a lunii decembrie, repartizează, fără temei operațional, un deficit către PRE PETPROD și un excedent către PRE Electrica. Facturarea cantităților de energie aferente, determină următoarele efecte:

- In relatia cu Transelectrica, SC Petprod nu recunoaste debitul presupus de factura de deficit;
- SC Electrica SA nu poate repartiza membrilor PRE excedentul artificial creat si nu emite catre Transelectrica factura de regularizare excedent pentru luna decembrie 2011;
- Corespunzator excedentului nerepartizat de catre Electrica, rezulta un deficit determinat de algoritmul de repartizare interna PRE care pune Electrica in imposibilitatea platii complete a facturii de deficit pentru luna decembrie 2011;

Chiar daca in relatia dintre Electrica si Transelectrica estimam ca sunt respectate conditiile de la articolul 14.14.2.1 din Codul Comercial: „Fiecare parte care primește o Notă de Decontare sau o factură trebuie să plătească sau este îndreptățită să primească valoarea netă cuprinsă în respectiva Notă de Decontare sau factură, la data limită de plată, indiferent dacă există sau nu o dispută în legătură cu sumele de debitat sau de creditat corespunzătoare.” este evident ca situatia creata nu reflecta tranzactii reale in piata de echilibrare si necesita o corectie.

In concluzie, decontarea lunii decembrie 2011 in piata de echilibrare a fost efectuata cu date eronate.

Fata de cele prezentate, solicitam refacerea decontarii lunii decembrie 2011, astfel incat evidentele financiare sa poata reflecta corect situatia existenta in piata.